

Roos' perikelen

Romy Jeltema

Roos' perikelen

*De invloed van een
vrouw op haar
relaties*



Eerste druk, uitgegeven onder pseudoniem R. Remmers – Smit, 2003
Tweede druk, herziene versie, 2021

Copyright © 2021

Romy Jeltema

Tekstredactie

Tess Dumitru

Vormgeving binnenwerk en cover

Kimm Veldman

Dit boek is in eigen beheer uitgegeven bij Brave New Books. Niets uit deze weergave mag worden verveelvoudigd in enige vorm of op enige wijze zonder schriftelijke toestemming van de schrijver, met uitzondering van korte citaten als onderdeel van kritieken en boekbesprekingen.

www.bravenewbooks.nl

www.liefdevolcommuniceren.com

Voor onze ouders, die ons het goede voorbeeld gaven. Voor onze dochters, Eefje en Liz en onze derde dochter Ilse. Voor ons nichtje Jennifer, dat altijd vier zal blijven. Voor onze broers, zusters, zwagers, schoonzusters. Voor onze nichtjes en neefjes. Voor Marije en Cynthia, die dicht bij ons staan. Voor onze lieve vrienden en vriendinnen en hun kinderen.

Inleiding

Maandag 20-08-2001

Van mijn vroegste jeugd, de eerste twee levensjaren die ik in mijn geboorteland (het voormalige Nederlands-Indië) heb doorgebracht, weet ik eigenlijk niets. Ik woonde met mijn ouders, broers en zussen in een prachtig, vrijstaand huis. Er zijn foto's van ons, spelend op ons erf, en ik ken de vele verhalen van mijn oudere broers en zussen over ons leven daar. Maar ik kan me er niets van herinneren.

Mijn oudste broer en zus moesten meehelpen bij onze opvoeding, dat kon niet anders met dat grote gezin. Vooral mijn broer droeg veel verantwoordelijkheid en ook mijn zus deelde mee in de zorg. Wanneer mijn moeder weer een baby kreeg, nam mijn zus de zorg over van het op een na jongste kind. Het werd ook echt haar kind, zij zorgde er volledig voor. Toen mijn jongste broertje achttien maanden na mij ter wereld kwam, wisten we al dat we naar Nederland zouden vertrekken. Mijn oudste broer, toen vijftien jaar oud, ging ons voor, en omdat mijn ouders hem niet alleen wilden laten gaan, moest mijn oudste zus mee. Ook hier kan ik me niets van herinneren.

Een jaar later volgden mijn moeder en de overige kinderen; mijn vader bleef in Indië achter om zijn werk daar af te maken. Uit verhalen heb ik begrepen dat ik hem erg miste. Bij zijn eerste verlof nam hij een prachtige geishapop voor mij mee. Toen ik drie jaar was, werd mijn moeder langdurig ziek en daardoor werden wij voorgoed met onze vader herenigd.

Toen ik dertien was had ik een vriendinnetje en dat was voor mij heel bijzonder, want ik had nooit vriendinnetjes. Ik heb een grote familie. Zes broers en vijf zussen, lieve ouders. Verder had ik vriendjes, daar kon ik op

de een of andere manier beter mee spelen. Maar op enig moment heeft denk ik elk meisje een vriendinnetje nodig en toen ik dertien was (een beetje laat misschien, maar voor mij het begin van de puberteit), had ik Yvonne.

Yvonne was erg kritisch, vooral op mij. Ik deed niet veel goed en tussen ons ging het ook niet altijd soepel. Vaak kwamen we 's morgens bij elkaar (zij bij mij) en hadden we halverwege de dag ruzie. Yvonne ging dan naar huis en ergens in de middag kwam ze weer terug.

Op een dag kochten wij voor elkaar een dagboek. Hetzelfde dagboek. Oranje met gele letters. We schreven er regelmatig in en lieten het elkaar ook vaak lezen. Mijn (uitgesproken) menig over alles wat mij bezighield, schreef ik ongenueanceerd in dat dagboek. Het was ten slotte een persoonlijk document en Yvonne las erin omdat ze het zelf wilde. Net als ik in haar dagboek; wij vrouwen zijn bijna allemaal nieuwsgierig. Ook zij schreef ongenueanceerd haar meningen en gevoelens op. Aan haar gelaatsuitdrukkingen tijdens het lezen kon ik zien dat ze met sommige van mijn uitlatingen moeite had en dat gaf tussen ons wel eens wat spanning.

Wij trokken ongeveer een jaar intensief met elkaar op (na zes jaar samen op de lagere school) en toen verhuisde zij naar een dorp vlak bij Groningen. Af en toe hadden we schriftelijk contact, wat snel verwaterde. Toen ik korte tijd later met Harry, die een auto bezat, verkering had, zocht ik haar weer op en wat mij trof, was dat ze nogal van hem onder de indruk was en blijkbaar van het feit dat hij mij als vriendin had gekozen.

Enkele jaren later bezochten we samen de middelbare schoolreünie. Toen ik in datzelfde jaar drie dagen *voor* haar trouwde, met de liefde van mijn leven, leek het voor haar alsof ik het deed om haar dwars te zitten, terwijl de reden om juist op die datum te trouwen, niets met haar te maken had. Alleen met het kleine meisje dat al groeide in mijn buik. Dat

zij precies negen maanden na de geboorte van deze dochter ook een baby kreeg was denk ik ook toeval.

Wat ondanks alles recht overeind blijft staan, is dat wij elkaar ooit de eerste aanzet gaven tot het schrijven van een dagboek. In dat kleine oranje boekje begonnen wij braaf met 'lief dagboek' maar op enig moment, vrij in het begin, stapte ik over op het schrijven aan 'Pete'. Pete was Peter Oliver, de zanger die Peter Doyle had opgevolgd bij de New Seekers, een popgroep waar ik in die tijd een groot fan van was. Eigenlijk was het onlogisch want ik was een groot fan van die andere Peter (Doyle). Maar Pete werd en bleef het, en door de jaren heen is Pete mijn dagboekvertrouweling geworden.

De dagboeken hebben mij veel vreugde, maar ook veel ellende gebracht. In mijn boeken geef ik mijn ongezoeten en zeer uitgesproken mening over alles wat ik meemaak. In dit land waar wij allen vrijheid van meningsuiting hebben, vind ik ook dat dat moet kunnen. Mijn dagboeken zijn vrij om door eenieder die dat wil te worden gelezen. Het enige wat ik vraag is respect voor het feit dat het **mijn mening** en **mijn beleving** is. Ikzelf heb door het schrijven van de boeken veel geleerd. Positieve dingen opschrijven doet een mens veel goed. Het is prettig en opbeurend om dat vaak terug te lezen. Maar negatieve dingen opschrijven is voor een mens ook heel goed. Het ontlast de ziel en als je het terugleest kun je er altijd wat van leren.

Uit het schrijven van de dagboeken is het zelfhulpschrift ontstaan in de periode dat René en ik in een diep dal zaten. Achteraf, pas het afgelopen jaar, heb ik begrepen hoe de samenloop van omstandigheden in elkaar zat.

Sinds mijn eerste serieuze relatie had ik veel last van jaloezie. Harry was een leuke, aantrekkelijke jongen die nog verkering had toen ik verliefd op hem werd. Hij verbrak de relatie met

zijn vriendin toen hij er zeker van was dat ik graag verking met hem wilde. Ik hield verschrikkelijk veel van hem en toen hij na twee jaar de relatie met mij verbrak was ik er helemaal kapot van. Ik kon niet accepteren dat wij niet meer samen waren. Ik bleef gewoon van hem houden.

Toch begon ik vier maanden later een relatie met Tim, net als Harry een collega van mij bij Albert Heijn. Tim toonde erg veel belangstelling voor mij en ondanks mijn twijfels (ik hield nog zoveel van Harry) kregen wij een relatie en kwam hij zelfs bij mij wonen. In de loop der tijd bleek dat Tim niet alleen belangstelling had voor mij, maar voor bijna elk vrouwelijk schoon dat voorbijkwam. Hij liet zich daar ook altijd nadrukkelijk over uit, en ondanks dat ik niet van hem hield, wekte het wel jaloeerse gevoelens bij mij op. Tot mijn schande moet ik zeggen dat ik al die jaren heb getwijfeld en dat al die jaren Harry op de achtergrond heeft gesluimerd als een knagend gemis.

Pas toen René in mijn leven kwam, kon ik bij hem weggaan en was ook eindelijk het gevoel voor Harry weg. Ik kon ook niet anders, vanaf het moment dat wij elkaar aankeken verloor ik voorgoed mijn hart aan René. Helaas had dit ook tot gevolg dat de jaloezie de overhand nam. Het had niets te maken met vertrouwen, het was angst, pure angst. En al begreep René er niets van, toen ik daarvoor hulp zocht bij de Riagg stond hij volledig achter mij.

Samen met de psycholoog concludeerde ik na de kortdurende therapie (twaalf gesprekken) dat ik eigenlijk leed aan verlatingsangst omdat ik mijn vader zo had gemist. Pas onlangs, heel veel later dus en na twaalf en een half jaar zelfhulpschrift, begreep ik dat ik niet zozeer mijn vader maar mijn zus, mijn beoogd verzorger toen ik achttien maanden was, had gemist omdat ze met onze oudere broer vanuit Nederlands-Indië mee moest naar Nederland en er dus niet meer voor mij kon zijn.

Jarenlang was ik er ook van overtuigd dat de aanleiding voor het zelfhulpschrift het einde van de therapie was. De werkelijke reden zag ik pas bij het samenstellen van dit boek. Toen ik in René's familie kwam was dat voor mij als een warm bad. Ik was niet gewend aan de manier van aandacht geven die ik daar leerde kennen. Ik was heel verlegen en kon nog niet zo goed verwoorden wat ik voelde of ergens van vond. Ik was stapelverliefd op René en laafde mij aan de aandacht van de mensen van wie hij zoveel hield en houdt en wiens kind hij is. Ze wisten weinig van mijn familie. Alleen dat die niet positief op René gereageerd hadden toen wij pas met elkaar omgingen. En dat was omdat ik toen nog getrouwd was. Ze hadden niet veel begrip voor mijn familie en ik was niet in staat voor ze op te komen.

Natuurlijk was ik dankbaar voor de hulp die René's familie mij bood. Ik probeerde dat op mijn manier te laten blijken en de eerste tijd ging dat ook heel goed. Toen wij 'moesten' trouwen regelden zij alles voor ons en dat was heel prettig omdat wij heel jonge en tamelijk naïeve twintigers waren. Ook hiervoor was ik dankbaar en liet dat wederom op mijn manier blijken. Nadat ons eerste meisje geboren was herstelde zich de relatie met mijn familie. Het was niet verstoord maar ik had me van hen behoorlijk teruggetrokken na mijn mislukte eerste huwelijk en direct daarna mijn relatie en huwelijk met René. Tegelijk echter werd de relatie met mijn schoonfamilie minder warm. Ik denk niet dat dit anders had gekund. Het woord huichelen viel en dat is precies wat ik nooit heb gekund en ook nooit zou kunnen.

Het zelfhulpschrift heeft zijn doel bereikt, het heeft mij en mijn gezin geholpen gelukkige mensen te worden. Door de problemen die ik zelf had tijdens de groei van jongvolwassene naar volwassene, de daarmee gepaard gaande problemen in onze relatie en alles wat ik over de materie gelezen heb, denk ik dat dit boek iets positiefs kan doen voor mensen die nog met die problemen worstelen.

Ik hoop dat mensen hieruit kunnen lezen wat voor invloed zijzelf op hun leven en hun relaties kunnen hebben. Een belangrijk punt in relaties is bijvoorbeeld interactie. Hoe een relatie tussen mensen verloopt heeft alles te maken met hoe mensen op elkaar reageren. Ik zal proberen dit met een voorbeeld te verduidelijken. Ik vond de kaasboer op ons winkelcentrum altijd een bok van een vent. Ik werkte daar zelf in de supermarkt en had hem daardoor regelmatig als klant in de winkel. Iedere keer weer viel mij zijn norsheid op. Er kon geen vriendelijk woord van af. Soms was hij echt op het botte af. Natuurlijk was ik altijd net zo beleefd tegen hem als tegen elke andere klant, maar de behoefte vriendelijk te zijn had ik niet, sterker nog: ik voelde de wrevel al opkomen als ik hem zag. Op een dag besloot ik dat dat anders moest kunnen. Ikzelf ben van nature geen stug type en wilde dat ook zeker niet worden. Vanaf dat moment was ik niet gewoon, maar extra vriendelijk tegen deze man. Het moest even tot hem doordringen maar op enig moment voelde hij ook dat mijn vriendelijkheid ‘gepast’ beantwoord moest of kon worden dan met zijn gewone norsheid. Langzamerhand is hij ook vriendelijk geworden. Niet overdreven maar gewoon vriendelijk, zoals je tegen elkaar (voor hetzelfde geld) kunt zijn. Hij oogt nog altijd een beetje nors, maar nu beschouw ik dat meer als een soort ‘brombeerachtig’ iets, ik accepteer dat het zijn uitstraling is en weet dat hij wel vriendelijk kan zijn.

Acceptatie is ook in elke relatie (diepgaand of oppervlakkig) een belangrijk gegeven. Misschien is het een vrouwelijk trekje, om alleen te kunnen accepteren wat je herkent. U zult lezen dat ik alleen mijn manier van houden van als de juiste beschouwde. Ik denk nog steeds dat de manier waarop wij (mijn gezin en ik) met elkaar omgaan de beste is, anders zouden we het ook niet zo doen, maar ik zie nu heel duidelijk in dat ieder zijn manier heeft om met elkaar om te gaan. Ik vind alleen dat als je je met die manier niet echt prettig voelt, het aan jezelf is er iets aan te doen. En als

je maar lang en duidelijk genoeg volhoudt, dan zal er ook iets veranderen. Daar ben ik oprecht van overtuigd.

Ik denk dat je geluk kunt afdwingen. Ik wil zelfs een stapje verdergaan: dat ben je misschien wel aan jezelf verplicht; omwille van jezelf en je dierbaren. Met respect voor elkaar en zeker voor jezelf ben je al een heel eind op weg.

Ik wens ons allemaal veel geluk.

Proloog

Uit mijn dagboek

Zaterdag 24-12-1988

Hi Pete,

Christmas Eve en onze daddy ligt alweer te slapen. Er staat iets levensgroot tussen ons in wat we niet kunnen doorbreken. Hij praat niet. Ik over koetjes en kalfjes. Af en toe lijkt het alsof hij me wel dood kan kijken. Alsof hij een vreselijke hekel aan mij heeft, alsof ik hem iets allerverschrikkelijkst heb aangedaan. Ogenschijnlijk is het goed tussen ons. Maar het is allesbehalve goed. Ik zeg niet dat er wat mij betreft een greintje liefde minder is. Integendeel, mijn hart gaat naar hem uit. Hij lijdt en ik lijd met hem mee. Bijna een maand geleden, op 29 november, heb ik z'n moeder gebeld. Ik heb dat gedaan omdat ik van René begreep dat het van mij moest komen en ze akelig tegen hem deden. We maakten een afspraak en ik zei nog even duidelijk dat ik bedoelde een gesprek tussen haar en mij waarop zij zei: 'Mijn dochter is er natuurlijk heel nauw bij betrokken,' waarop ik zei: 'Bij u ja, maar niet bij mij.' Ze heeft mij niets te vertellen, ze is er klaar mee, zat van, kan niet veel meer verdragen. Ik zou de avond daarop komen en toen was ze ziek. De volgende dag was ze ziek, de dag daarna beter (zijn ze met z'n drieën kleren wezen kopen voor René's verjaardag) en de dag daarna was ze weer ziek. Nou ja, niks meer van gehoord en toevallig begon ik er gisteren over tegen René en maakte ze vanmiddag een afspraak via hem. Ik zal er wel heen gaan en mijn zegje doen. Ze kan kiezen of delen, mij nemen zoals ik ben, of niet. Ik zal in mijn eigen huis doen en laten wat ik wil, in mijn eigen boek schrijven wat ik wil en daar verandert niemand wat aan. Het komt tussen ons nooit meer goed want ik zal niet zeggen dat ik altijd eerlijk ben,

maar ik kan niet huichelen. Ze is heel goed voor mij geweest maar in mijn ogen heeft ze mij ook een heel minne streek geleverd. En dan bedoel ik niet dat ze in mijn dagboek las, maar de gevolgen daarvan.

Ik zal nooit minder van René kunnen houden. Ik vind het verschrikkelijk zoals het nu tussen ons gaat. Maar dat doet aan mijn liefde voor hem niets af.

Waar ik heel blij om ben is dat ik mijn stille belofte aan Eefje heb gehouden. De eerste maanden dat zij naar school ging heb ik me 's morgens als een rotmoeder gedragen en alleen maar doordat ik niets deed dan achter René aan rennen. En ja, ook dat hoeft voor hem niet zo nodig. Ik wil graag met hem samen ontbijten maar het interesseert hem geen klap. Anders zou hij er ook moeite voor doen. Omwille van mijn grote meid heb ik het schema omgezet en lukt het soms niet om met hem te eten. Maar ik scheld en schreeuw gelukkig niet meer tegen haar. Ik heb een ware naai- en brei-explosie gehad. Vanaf begin oktober heb ik drie truitjes gebreid, vier broeken genaaid voor de kids en voor Eefje nog een tuinbroek. In totaal heeft dat nu +/- f 30,- (voor alles) en een hoop tijd gekost.

In januari moet ik een hoop huiswerk inhalen. Maar ik weet nu dat ik het kan. Iets moois maken bedoel ik. Ik hoop dat het gauw goed komt tussen ons. Ik kan niet zonder hem. Maar op deze manier mét hem kost alleen maar heel veel, zonder dat het iets opbrengt. I can't even help loving him.

As ever,

Roos

Woensdag 28-12-1988

Hi Pete,

Gisteravond is de relatie tussen mijn schoonmoeder en mij voorgoed verbroken. Eergisteravond hebben René en ik nog een heel goed gesprek gehad samen. Hij lag op de bank en ik

zat op de poef tegen de kachel aan. We hebben gepraat zonder elkaar aan te kijken en ik voelde me zo nauw met hem verbonden. Z'n verdriet, z'n hoop, z'n angst. Bij mij was het vooral angst dat het toch op niets uit zou lopen en dat is ook gebeurd. Ik heb het ook niet goed aangepakt, heb me ook laten gaan door mijn emoties. Ik heb voorbeelden genoemd om te proberen haar te overtuigen van het feit dat ze dingen vergeet en je daardoor wil overtuigen van iets wat niet waar is. Eefje heeft bij haar geboorte geen boekje met f 100,- gehad zoals de andere drie kids. Toen was er ook onenigheid (ook aanleiding dagboek) en ze gaven bovendien cadeaus. Bij het geven van het skipak zei ze: 'Toen Sander geboren werd (4 mei) hadden ze die pakken niet.' Daarom kreeg Sander toen geld op een boekje. René wist ook zeker dat Eefje dat niet had gehad. Gisteren zei ze nota bene tegen René dat ze mij die f 100,- zo in de hand had gedrukt. En René zegt ook nog: 'Ik weet het niet, ik was er niet bij,' Het was voor haar een uitgemaakte zaak. Ik ben de boosdoener, dat riep ze me nog na nadat ze gezegd had: 'Eruit en er nooit meer in.' Volgens haar ben ik al zes jaar bezig een verwijdering te veroorzaken tussen René en zijn familie. Zij zegt dat ik alles verdraai en dat zeg ik van haar. Zij zegt dat ik verschrikkelijke dingen bij René aanricht. René is direct toen ik thuiskwam naar z'n moeder gegaan. Toen hij terugkwam zei hij: 'Onvoorstelbaar om twee zulke verschillende verhalen te horen.' Zij heeft tegen René gezegd dat ze het mij allemaal had willen vergeven en mij er weer bij had willen nemen. René staat tussen ons in. Oppassen voor ons doen ze niet meer. Ik vind het heel jammer en voor mijn gezin heel verschrikkelijk. En als ik merk dat ze lelijk doen tegen de kinderen zijn ze nog niet klaar met mij. Verder vind ik het jammer dat ze alleen zichzelf kan begrijpen.

Ik weet niet hoe het verder tussen ons zal gaan. Het is voor René heel naar, heel moeilijk. Tot nu toe heeft het aan onze liefde niets af kunnen doen. We houden van elkaar. We proberen er samen over te praten en dat is moeilijk. Ik voel

dat René weet dat het waar is wat ik zeg. Natuurlijk wil hij zijn moeder geloven, ik begrijp dat heel goed. Ik zeg ook niet dat ze liegt maar wel dat ze zich vergist. René wil mij ook geloven en ik denk zelfs *dat* hij mij gelooft, er ook van overtuigd is dat zijn moeder zich vergist.

Wij delen alles wat we hebben, alles wat we krijgen met elkaar en het zou zo raar zijn als één van ons dat niet zou doen. We hebben nooit geld om aan onszelf uit te geven, dat hebben we gewoon niet.

We zoeken samen naar oplossingen, antwoorden maar hoe moet je antwoorden op: ‘Eruit en er nooit meer in,’ daar is geen antwoord op, dat kun je alleen maar doen. Wat hij kan verdragen houdt natuurlijk een keer op. Het is maar net of onze liefde sterk genoeg is.

We zien het verder wel, we zijn weer terug bij af.
Ik schrijf je gauw weer.

As ever,

Roos

Uit: Voor mijn allerliefste

Aan Ottoline Morell:

*Ik wist niet dat ik van je hield
totdat ik het mezelf aan je hoorde vertellen
– ik dacht een ogenblik ‘Goeie God, wat heb ik gezegd?’
en toen wist ik dat het waar was.*

- Bertrand Russel (1872-1970)

Zelfhulpschrift

Vrijdag 03-03-1989

Zelfhulpschrift. Laat ik het zo maar noemen. 21 april 1982. De dag dat ik René leerde kennen. Ik was uitgenodigd bij mijn collega thuis. Nadat we samen in een koor hadden gezongen besloten we met nog een collega, tevens haar buurjongen, een band te beginnen. Een coverband waarvoor wij de vrouwelijke leadzang gingen doen. Haar buurjongen had een vriend die ook gitaar speelde en ik ging ze beiden ontmoeten, bij haar thuis. Ik weet nog precies hoe het was. Nadat zij de deur voor mij had opengedaan hoorde ik vanuit de kamer zachte gitaarmuziek. In de zithoek zat de vriend, René dus, gitaar te spelen. Hij stond direct op toen ik binnenkwam. Hij kwam naar mij toe en gaf me een hand. Twee blauwe ogen onder een krullenbos keken mij aan. Ik was totaal verloren, het was een soort explosie vanbinnen. Ik wist dat voortaan alles anders zou zijn. Van zijn vriend hoorde ik later dat hij tegen René had gezegd, nadat ik naar huis was gegaan: 'Ze is pas getrouwd René. Afblijven dus,'

Het was een ommekeer in mijn leven. Het was het einde van mijn liefde voor Harry (mijn eerste grote liefde), mijn verliefdheid (intens) op Roy van Zalen die toen mijn bedrijfsleider was, mijn moeizaam voortslepende leven met de man met wie ik een jaar getrouwd ben geweest. Het was een soort grote afrekening. Het was het begin van mijn allesoverheersende verliefdheid en liefde voor mijn ijskoude lief René.

Het staat er een beetje vreemd voor wie ons niet kent en dat is dus iedereen. Niemand kent René, ik niet, zijn familie niet, ik denk zelfs zichzelf niet. Ik heb altijd gedacht dat René mij door en door kende, maar dat is niet zo. Zijn interesse is daarvoor ook niet groot genoeg. We zijn totale tegenpolen van elkaar. Mijn leven kent pieken en dalen

terwijl zijn leven rustig voortkabbelt. Het dal (het eerste en enige wat wij samen hebben meegemaakt) waar hij nu met moeite uitkrabbelt, is de breuk tussen zijn familie en mij. Voor het eerst sinds ik hem ken was hij van zijn stuk gebracht. Hij had intens verdriet en ik heb met hem meegeleden. Mijn pijn gold hem.

Wij kennen elkaar bijna 7 jaar. Zijn vijfeneenhalf jaar getrouwd. Vanaf het prille begin heb ik hem gevraagd of hij liefde bij mij weg kon nemen, want er was te veel. Vanaf het prille begin heb ik verlangd naar zijn armen om me heen. Naar zijn warmte die er niet was. Maar wat is weten. Weten is nog niets. Wanneer we kunnen accepteren zijn we een stuk verder. René heeft daar aanmerkelijk minder moeite mee dan ik. Misschien is het gemakkelijker liefde en genegenheid waar je op dat moment geen behoefte aan hebt te negeren, dan verlangen naar iets wat er niet is.

Eigenlijk voelde ik al aan het begin van ons huwelijk de afstand tussen ons die je niet opmerkt voordat je elke dag en avond bij elkaar bent. Ik herinner me nog goed een moment dat ik tegen hem zei: 'Ik wil met je praten en ik wil met je naar bed,' Ons kleine meisje was toen net een half jaar. We stonden dicht bij elkaar, klaar voor onze afscheidskus voordat hij naar zijn werk ging. Hij antwoordde: 'Ik vind dit een bedreiging voor ons huwelijk,'

Maar we kenden elkaar nog niet, woonden nog maar net samen en gelukkig had ik de behoefte hierover te praten. Hij vond dat moeilijk. Praten was voor hem geen noodzaak en over gevoelens praten al helemaal niet.

We hebben samen twee kinderen gekregen. Ons geluk, onze dankbaarheid om die twee gezonde dochters heeft een draadje om ons beiden heen gesponnen die onverbreeklijk is. Het heeft van ons een gezin gemaakt. Onze gezamenlijke en gedeelde liefde voor onze kinderen staat boven alles. Steekt overal bovenuit.

De warmte en genegenheid die hij wel heeft, is die voor zijn kinderen. Bij de kinderen is hij emotioneel

betrokken. Hij zou de kinderen niet kunnen missen terwijl ik hem net zomin kan missen. Mijn liefde voor hem staat absoluut gelijk aan mijn liefde voor de kinderen. Hij houdt van ons, maar van de kinderen heel anders dan van mij. Ik hou natuurlijk ook heel anders van hem dan van de kids, maar niet minder intens. Ik ben bij hem evengoed emotioneel betrokken.

Behalve de liefde van zijn kinderen (en zijn familie) verlangt hij niets meer dan van tijd tot tijd ons letterlijk samenzijn en verder zijn het praktische dingen. Als zijn brood op tijd gesmeerd is, het huis aan de kant is, zijn kleren zijn gewassen en gestreken, is hij al heel tevreden.

Wat ik verlang, eens een arm om me heen, eens hand in hand met hem lopen, eens samen naar de film, dat zijn behoeften die hij niet heeft.

Op zijn werk en bij andere bepaalde samenkomsten geeft hij me geen kus, wat thuis gewoon altijd gebeurt. Hij heeft het gevoel dat hij dat dan niet moet doen. En dat gaat helemaal tegen mijn gevoel in. Ik zou het juist extra prettig vinden als hij het dan deed. Maar op dinsdag en donderdagavond wanneer ik er niet ben, is er bij hem wel een bepaald gemis.

Zondag 19-03-1989

Gisteren, op het feest van een collega van René, bleek het toch weer sterker te zijn dan ikzelf.

Ik ga zitten en René gaat expres één plaats verder zitten. Ik schuif op tot ik naast hem zit. Bang dat Marian tussen ons in komt zitten. Veel later aan de bar gaat hij naast haar staan. Ik kwam precies toen hij even plassen was. Hij stond daar natuurlijk voor die tijd al en misschien is zij eerst wel naast hem gaan staan. Hoe dan ook, ik kan er niets aan veranderen. Het gaat zoals het gaat. Ik heb er geen invloed op en dan is het zo. Ik ben wat houterig omdat ik liever had

gehad dat René bij mij was komen staan terwijl ik wist dat hij dat toch niet zou doen. Die spanning maakt mij houterig. En dat moet eraf. Juist bij Hooghoudt houdt René die extra afstand. Daar heerst een soort schaamte (bij de meesten) om meer aandacht aan je partner te geven dan aan een ander, waardoor het tegenovergestelde gebeurt. Arthur, haar vriend deed even zijn hand op Marian's schouder waarop zij direct zei: 'We zouden vanavond niet plakkerig doen, hè?', en toen Patrick (een collega) het deed was het goed. René geeft aan niemand extra aandacht maar het doet me iets als hij naast Marian staat of zit. En hij mijdt mij. Ik kom in de bar en even later gaat hij naar boven, terwijl hij er al een poos was. Ik vroeg later of hij het leuk had gevonden, want hij had er geen zin aan gehad. 'Ik vond het eerst gezellig,' zei hij, 'maar toen Marian en zo kwamen niet meer echt,' Zo'n antwoord verbaast me dan weer uitermate. Waarom gaat hij dan juist naast haar staan of zitten. Maar Marian is een idee-fixe van mij en dat moet eruit, eraf. Wanneer ik me tegenover haar ook goed ontspannen kan voelen is het over, dat voel ik.

Ik heb René nodig zoals hij er niet voor mij kan zijn. Gevoelsmatig zou ik zo graag willen dat hij emotioneel aan mij gebonden was, maar verstandelijk weet ik immers dat hij niet kan, al zou hij willen. Als ik maar niet hoeft te huilen, als hij het maar niet merkt! Want het gaat weer over!

Green Beast

*Green Beast I hate you so
When will you ever know
That you're hurting me so bad
And you're making me so sad*

*You're messing up my life
Turning me into a terrible wife
And a terrible mummy too
Oh Beast, I really do hate you*

*But one day I'll make you see
That you'd better watch out for me
'cause I will fight you back
I'm already on the right track*

26-08-1987

Woensdag 22-03-1989

Het is weer over gelukkig. Ik merkte het vanmorgen met gelukkige verbazing. Het helpt vast om gevoelens direct van me af te schrijven. Mensen die weten dat ik zo 'n drukke correspondentie met mezelf heb, zullen me wel gek vinden, maar ja daar kan ik gelukkig niet mee zitten.

Zondag 02-04-1989

Gisteravond heeft Patrick zijn verjaardag gevierd voor z'n collega's met aanhang. De kinderen sliepen bij hun opa en oma en René en ik hebben de gelegenheid aangegrepen om eerst in Eelde (vliegveld) met z'n tweetjes te gaan eten. Het was in alle opzichten heerlijk. Ik voelde me zo goed, wat natuurlijk al een goede start was van de avond.

Bij Patrick aangekomen voelde ik me even anders toen René direct naast Marian ging zitten nadat Patrick even opstond. Even later ben ik er gaan zitten. Ik had me voorgenomen met haar te praten in plaats van, zoals ik gewoonlijk deed, haar te ontwijken. We hebben leuk, losjes gepraat.

We waren laat thuis en hebben kort maar heerlijk geslapen en vanmorgen heeft René om half tien de kids weer opgehaald. We zijn echt vriendjes aan het worden en misschien is dat het hoogste wat bij René haalbaar is. Laat ik het zo zeggen: naast zijn bloedverwanten ben ik de eerste en

een van de weinigen die hem echt wat kan schelen. Bij zo'n nuchter kalf als René is dat een hoge score, dus ik zeur niet!

Dinsdag 11-04-1989

Het gaat goed met me. Alleen als ik erbij stilsta dat René niet emotioneel bij me betrokken kan zijn, raak ik bijna in paniek. Dus probeer ik verder te gaan dan erbij stil te staan. Ik probeer het te accepteren. Want hij is wie hij is en ik ben wie ik ben.

Dagboek

Vrijdag 14-04-1989

Hi Pete,

Ik heb vanmorgen nota bene op één dag beide neefjes Van Dalen gezien. Eerst Ernst. Die was met René en Liz mee naar de kapper. Eefje en ik kwamen hen ophalen (niet afgesproken, hoor). Ik dacht altijd dat ik met Ernst geen band had gehad want hij was nog zo klein, maar ik was wel ontroerd. Het is een lekker kind. Bol, zoals Liz. René zei: 'Weet je wel wie dat is?' en ik zei tegelijk: 'Ken je mij wel?' Toen zei hij mijn naam, die schat.

Eefje en ik zijn toen doorgefietst naar huis. René zou haar weer op komen halen. Toen kwam Sander mee. Hij wilde zo graag mee dat René's moeder had gezegd: 'Nou, laten we daar maar niet moeilijk over doen.' Hij vond het leuk (hij was verlegen) en ik vond het ook leuk. Hoewel hij nu een jaar ouder is, is hij uiterlijk niets veranderd. Wel groter geworden. Het zijn leuke knullen. Net zo leuk als onze meiden.